

Brain Mental

Teamwork ADHD Psychosis Depression Effectiveness Learning
 Accountability Super Specialist Service
 Excellence Center Efficiency Equity
 District Health System Organization Governance MCATT EQ Public
 Blueprint of Excellence Management Process Psychosocial Clinic Mind
 Network Knowledge First Aid Autistic NCD Personal IQ Team Service Plan Questionnaires
 Health

แผนยุทธศาสตร์กรมสุขภาพจิต

ในช่วงครึ่งหลังของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2558-2559)

และนโยบายกรมสุขภาพจิต ประจำปี 2558 - 2559

วิสัยทัศน์การพัฒนางานสุขภาพจิต :

ประชาชนมีสุขภาพจิตดี สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

ทิศทางการพัฒนางานสุขภาพจิต :

1. เสริมสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานสุขภาพจิต
2. พัฒนานโยบายและกลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานสุขภาพจิตในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น

วิสัยทัศน์กรมสุขภาพจิต

กรมสุขภาพจิตเป็นศูนย์กลางความเชี่ยวชาญในการพัฒนางานสุขภาพจิตของประเทศ

พันธกิจ

1. เสริมสร้างศักยภาพประชาชนให้มีสุขภาพจิตดี
2. ส่งเสริมบทบาทของภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพจิตให้เข้มแข็ง
3. พัฒนาบริการและวิชาการสุขภาพจิตให้มีคุณภาพและเข้าถึงง่าย
4. สร้างกลไกในการพัฒนางานสุขภาพจิต

ค่านิยมกรมสุขภาพจิต MENTAL

- Mind (Service Mind, Public Mind)
หัวใจบริการ
- Efficiency, Effectiveness, Equity
ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เสมอภาค
- Network
สัมพันธ์เครือข่าย
- Teamwork
ทำงานเป็นทีม
- Accountability
โปร่งใส ตรวจสอบได้
- Learning (Personal, Team, Organization)
เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

MENTAL

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

พัฒนาสุขภาพจิตตามกลุ่มวัย

เป้าประสงค์ : 1.1 ประชาชนได้รับบริการส่งเสริม และป้องกันปัญหาสุขภาพจิตตามมาตรฐานงานตามกลุ่มวัยและผู้พิการ

ตัวชี้วัดเป้าประสงค์	สตรีและเด็กปฐมวัย	วัยเรียน	วัยรุ่น	วัยทำงาน	วัยสูงอายุ	ผู้พิการ
ร้อยละของประชาชนได้รับบริการส่งเสริมสุขภาพจิตและป้องกันปัญหาสุขภาพจิตตามเป้าหมายของแต่ละกลุ่มวัย	ร้อยละของเด็กกลุ่มเสี่ยงที่มีพัฒนาการตามวัย	ร้อยละของเด็กวัยเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาที่เสี่ยงต่อปัญหา IQ/EQ ได้รับการดูแลช่วยเหลือ	ร้อยละของวัยรุ่นและเยาวชนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงลดลงจากปีที่ผ่านมา - สุรา / ยาเสพติด - การตั้งครรภในวัยรุ่น	ร้อยละของประชาชนวัยทำงานที่มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านสุขภาพจิตได้รับบริการส่งเสริม ป้องกันปัญหาสุขภาพจิต - กลุ่มเสี่ยงปัญหาสุรา / ยาเสพติด - ผู้ป่วย NCD	ร้อยละของประชาชนวัยสูงอายุที่มีความเสี่ยงด้านสุขภาพจิตได้รับบริการส่งเสริม ป้องกันปัญหาสุขภาพจิต - ผู้ป่วย NCD / ผู้ป่วยซึมเศร้า / ผู้มีภาวะเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตาย - ผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ	ร้อยละของผู้พิการได้รับการฟื้นฟูด้านสังคมผ่านเครือข่ายดูแลสุขภาพ - ผู้พิการทางจิตใจ - ผู้พิการทางสติปัญญา การเรียนรู้ และ ออทิสติก
ค่าเป้าหมาย สิ้นปี 2559	ร้อยละ 70	ร้อยละ 70	ร้อยละ 10	ร้อยละ 20	ร้อยละ 20	ร้อยละ 80

กลยุทธ์ / แนวทางการดำเนินงานภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

กลยุทธ์ / ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายปี 2558	ค่าเป้าหมายปี 2559	แนวทางการดำเนินงาน
<p>1.1.1 พัฒนามาตรฐานและรูปแบบการให้บริการส่งเสริมสุขภาพจิตและป้องกันปัญหาสุขภาพจิตตามกลุ่มวัยและผู้พิการ</p> <p>1.1.1.1 จำนวนมาตรฐานการให้บริการส่งเสริมสุขภาพจิตและป้องกันปัญหาสุขภาพจิตตามกลุ่มวัยและผู้พิการสำหรับเขตสุขภาพ (เป้าหมายสะสม)</p> <p>1.1.1.2 จำนวนรูปแบบการให้บริการส่งเสริมและป้องกันปัญหาสุขภาพจิตตามกลุ่มวัยและผู้พิการสำหรับเขตสุขภาพ (เป้าหมายสะสม)</p>	<p>3 มาตรฐานๆ ละ 1 กลุ่มวัย (3 กลุ่มวัย)</p> <p>3 รูปแบบๆ ละ 1 กลุ่มวัย (3 กลุ่มวัย)</p>	<p>6 มาตรฐานๆ ละ 1 กลุ่มวัย (6 กลุ่มวัย)</p> <p>6 รูปแบบๆ ละ 1 กลุ่มวัย (6 กลุ่มวัย)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • พัฒนามาตรฐานและรูปแบบการให้บริการส่งเสริมสุขภาพจิตและป้องกันปัญหาสุขภาพจิตตามกลุ่มวัยและผู้พิการ • ผลักดันและสนับสนุนให้พื้นที่ระดับจังหวัดในทุกเขตสุขภาพ มีการให้บริการส่งเสริมสุขภาพจิตและป้องกันปัญหาสุขภาพจิตตามกลุ่มวัยและผู้พิการตามมาตรฐานงานฯ
<p>1.1.2 สนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพจิต และป้องกันปัญหาสุขภาพจิตตามกลุ่มวัยและผู้พิการ</p> <p>1.1.2.1 ร้อยละของ รพช. ที่ให้การดูแลด้านสังคมจิตใจที่มีคุณภาพเชื่อมโยงกับระบบบริการตามกลุ่มวัยและผู้พิการ (เป้าหมายรายปี)</p> <p>1.1.2.2 ร้อยละของประชาชนกลุ่มเป้าหมายมีการรับรู้และทัศนคติที่ดีในเรื่องสุขภาพจิตตามกลุ่มวัยและผู้พิการ (เป้าหมายรายปี)</p>	<p>ร้อยละ 70</p> <p>ร้อยละ 50</p>	<p>ร้อยละ 80</p> <p>ร้อยละ 55</p>	<ul style="list-style-type: none"> • พัฒนาศักยภาพ และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่บุคลากรทั้งในและนอกระบบสาธารณสุข • สนับสนุนให้เกิดการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพจิตและป้องกันปัญหาสุขภาพจิตตามกลุ่มวัยและผู้พิการ • พัฒนาระบบการกำกับติดตามและประเมินผล ที่เอื้อต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงาน • ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีการรับรู้ในเรื่องสุขภาพจิตตามกลุ่มวัย และผู้พิการ รวมทั้งมีทัศนคติที่ดีต่อผู้มีปัญหาสุขภาพจิตในสังคม
<p>1.1.3 เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายนอกระบบบริการสาธารณสุขในการดำเนินงานส่งเสริมและป้องกันปัญหาสุขภาพจิตตามกลุ่มวัยและผู้พิการ</p> <p>1.1.3.1 ร้อยละของอำเภอที่มี District Health System (DHS) มีการบูรณาการแผนสุขภาพจิตและมีการดำเนินงานตามแผน (เป้าหมายสะสม)</p>	<p>ร้อยละ 50</p>	<p>ร้อยละ 60</p>	<ul style="list-style-type: none"> • สร้างการมีส่วนร่วมและบูรณาการงานส่งเสริมสุขภาพจิตร่วมกับภาคีเครือข่ายนอกระบบบริการสาธารณสุข • สนับสนุนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพจิตตามสภาพปัญหาและความต้องการของเครือข่าย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

สนับสนุนและพัฒนาระบบบริการสุขภาพจิต

เป้าประสงค์ : 2.1 ประชาชนได้รับการดูแลและเข้าถึงบริการสุขภาพจิต ทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤต

ตัวชี้วัดเป้าประสงค์	ค่าเป้าหมายสิ้นปี 2559
ร้อยละของผู้มีปัญหาสุขภาพจิต เข้าถึงบริการสุขภาพจิต	
1. โรคจิต	ร้อยละ 55
2. โรคซึมเศร้า	ร้อยละ 43
3. Autistic / ADHD	ร้อยละ 15 / ร้อยละ 15
4. ผู้ประสบภาวะวิกฤตกลุ่มเสี่ยง	ร้อยละ 80

กลยุทธ์ / แนวทางการดำเนินงานภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

กลยุทธ์ / ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายปี 2558	ค่าเป้าหมายปี 2559	แนวทางการดำเนินงาน
<p>2.1.1 พัฒนาคุณภาพมาตรฐานของระบบบริการสุขภาพจิต ในสถานบริการสาธารณสุขทุกระดับ (Service plan)</p> <p>2.1.1.1 ร้อยละของ รพช. ในแต่ละเขตสุขภาพ มีการจัดบริการสุขภาพจิตและจิตเวชที่มีคุณภาพมาตรฐานในทุกด้าน (เป้าหมายสะสม)</p> <ul style="list-style-type: none"> - จิตเวชทั่วไป ผ่านระดับ 1 - จิตเวชเด็กและวัยรุ่น ผ่านระดับ 3 (เฉพาะด้านขีดความสามารถ) <p>2.1.1.2 ร้อยละของ รพช./รพท. (ระดับ A และ S) มีบริการสุขภาพจิตและจิตเวชที่มีคุณภาพมาตรฐานในระดับ 1 ทุกด้าน (เป้าหมายสะสม)</p> <ul style="list-style-type: none"> - จิตเวชทั่วไป - จิตเวชเด็กและวัยรุ่น (เฉพาะด้านขีดความสามารถ) 	<p>ร้อยละ 20</p> <p>ร้อยละ 20</p> <p>ร้อยละ 40</p> <p>ร้อยละ 30</p>	<p>ร้อยละ 40</p> <p>ร้อยละ 30</p> <p>ร้อยละ 60</p> <p>ร้อยละ 50</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ร่วมวางแผนและพัฒนาคุณภาพระบบบริการสุขภาพจิตและจิตเวชตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพระบบบริการสุขภาพจิตและจิตเวช ● พัฒนารูปแบบ และแนวทางการดำเนินงานที่เชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกับบริบทและปัญหาที่สำคัญของพื้นที่
<p>2.1.2 พัฒนาคุณภาพระบบบริการจิตเวชที่รุนแรง ยุ่งยาก ซับซ้อน เรื้อรัง (SSS)</p> <p>2.1.2.1 จำนวนหน่วยบริการจิตเวชที่มีการจัดบริการแก่ผู้ป่วยรุนแรง ยุ่งยาก ซับซ้อน เรื้อรัง ตามมาตรฐาน (เป้าหมายรายปี)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผ่านระดับ 1 - ผ่านระดับ 2 - ผ่านระดับ 3 <p>2.1.2.2 ร้อยละผู้ป่วยเสพยาเสพติดที่ผ่านการบำบัดรักษาที่ได้รับการติดตามตามเกณฑ์ที่กำหนดแล้วไม่กลับไปเสพซ้ำ (เป้าหมายรายปี)</p>	<p>8 แห่ง</p> <p>6 แห่ง</p> <p>4 แห่ง</p> <p>ร้อยละ 80</p>	<p>12 แห่ง</p> <p>6 แห่ง</p> <p>-</p> <p>ร้อยละ 80</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● พัฒนามาตรฐาน/แนวทางการบริการสุขภาพจิตและจิตเวช รายโรคที่สำคัญของหน่วยบริการจิตเวชให้มุ่งสู่ความเป็นเลิศในการบริการจิตเวชที่รุนแรง ยุ่งยาก ซับซ้อน เรื้อรัง ● พัฒนาฐานข้อมูลผู้ป่วยจิตเวชระดับรุนแรง ยุ่งยาก ซับซ้อน เรื้อรัง ● พัฒนาหน่วยบริการจิตเวชในสังกัดกรมสุขภาพจิตให้มีการจัดบริการแก่ผู้ป่วยรุนแรง ยุ่งยาก ซับซ้อน เรื้อรัง ทั้งในจิตเวชเด็ก/วัยรุ่นและผู้ใหญ่ได้อย่างมีคุณภาพ ปลอดภัย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

พัฒนาระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานสากลและมีธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์ : 3.1 การบริหารจัดการของกรมสุขภาพจิตมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานสากลและมีธรรมาภิบาล

ตัวชี้วัดเป้าประสงค์	ค่าเป้าหมายสิ้นปี 2559
ร้อยละของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของกรมฯ	ร้อยละ 85

กลยุทธ์ / แนวทางการดำเนินงาน ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

กลยุทธ์ / ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายปี 2558	ค่าเป้าหมายปี 2559	แนวทางการดำเนินงาน
3.1.1 พัฒนาระบบการบริหารจัดการของกรมสุขภาพจิตให้มีคุณภาพตามเกณฑ์การบริหารจัดการภาครัฐ 3.1.1.1 ระบบงานของกรมสุขภาพจิตได้รับการรับรองความเป็นเลิศตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (เป้าหมายสะสม)	อย่างน้อย 3 ระบบ	อย่างน้อย 4 ระบบ	<ul style="list-style-type: none"> สร้างระบบธรรมาภิบาลและกลไกเฝ้าระวังและตรวจสอบถ่วงดุล พัฒนาระบบบริหารการเงิน การคลังให้มีประสิทธิภาพ พัฒนาทรัพยากรบุคคลตามยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนด้านสุขภาพจิต พัฒนาระบบการบริหารจัดการยุทธศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพ พัฒนากระบวนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับความต้องการและความคาดหวังของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
3.1.2 พัฒนาระบบการสร้างและการจัดการความรู้สู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ 3.1.2.1 จำนวนองค์ความรู้ด้านสุขภาพจิตที่ได้รับการพัฒนา/จัดการองค์ความรู้ตามแผนการพัฒนารายปี (เป้าหมายรายปี)	6 เรื่อง	6 เรื่อง	<ul style="list-style-type: none"> สร้างและพัฒนาค่านิยมและวัฒนธรรมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำงานของกรมสุขภาพจิต ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิตพัฒนาระบบการสร้างและการจัดการความรู้สู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ จัดทำแผนการพัฒนารายปี พัฒนางานวิจัย / องค์ความรู้ด้านสุขภาพจิตให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับแผนการพัฒนารายปี และยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ
3.1.3 พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศด้านสุขภาพจิตเพื่อเป็นแหล่งอ้างอิงระดับประเทศ 3.1.3.1 จำนวนฐานข้อมูลสุขภาพจิตที่เป็นแหล่งอ้างอิงในระดับประเทศ (เป้าหมายรายปี)	5 ฐานข้อมูล	6 ฐานข้อมูล	<ul style="list-style-type: none"> พัฒนาฐานข้อมูลและระบบข้อมูลสารสนเทศด้านสุขภาพจิตให้มีคุณภาพและเป็นแหล่งอ้างอิงในระดับประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4

พัฒนาความเป็นเลิศทางการบริการและวิชาการด้านสุขภาพจิต

เป้าประสงค์ : 4.1 มีข้อเสนอเชิงนโยบายด้านสุขภาพจิตที่ผ่านกระบวนการให้ความเห็นชอบจากคณะกรรมการระดับชาติ

ตัวชี้วัดเป้าประสงค์	ค่าเป้าหมายสิ้นปี 2559
จำนวนข้อเสนอเชิงนโยบายด้านสุขภาพจิตที่ผ่านกระบวนการให้ความเห็นชอบจากคณะกรรมการระดับชาติ	1 เรื่องหรือ 1 ชุดข้อเสนอ

กลยุทธ์ / แนวทางการดำเนินงาน ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4

กลยุทธ์ / ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมายปี 2558	ค่าเป้าหมายปี 2559	แนวทางการดำเนินงาน
4.1.1 พัฒนากลไกเพื่อรองรับการดำเนินงานสุขภาพจิตในระดับชาติ 4.1.1.1 จำนวนข้อเสนอเชิงนโยบายด้านสุขภาพจิตที่ยกร่างและเสนอต่อคณะกรรมการระดับชาติ (เป้าหมายรายปี)	1 เรื่องหรือ 1 ชุดข้อเสนอ	1 เรื่องหรือ 1 ชุดข้อเสนอ	<ul style="list-style-type: none"> พัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายด้านสุขภาพจิต เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการพิจารณาให้ความเห็นของคณะกรรมการระดับชาติ ผลักดันให้มีประเด็นนโยบาย /แนวทางการดำเนินงานด้านสุขภาพจิต ภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พัฒนา/ปรับปรุงกฎหมายสุขภาพจิตและกฎหมายลูก (ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ คำสั่ง ฯลฯ) ให้เอื้อต่อการดำเนินงานสุขภาพจิตและจิตเวช ส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายสุขภาพจิต และการดำเนินงานตามมาตรการ/มาตรฐานการดำเนินงานสุขภาพจิตและจิตเวช

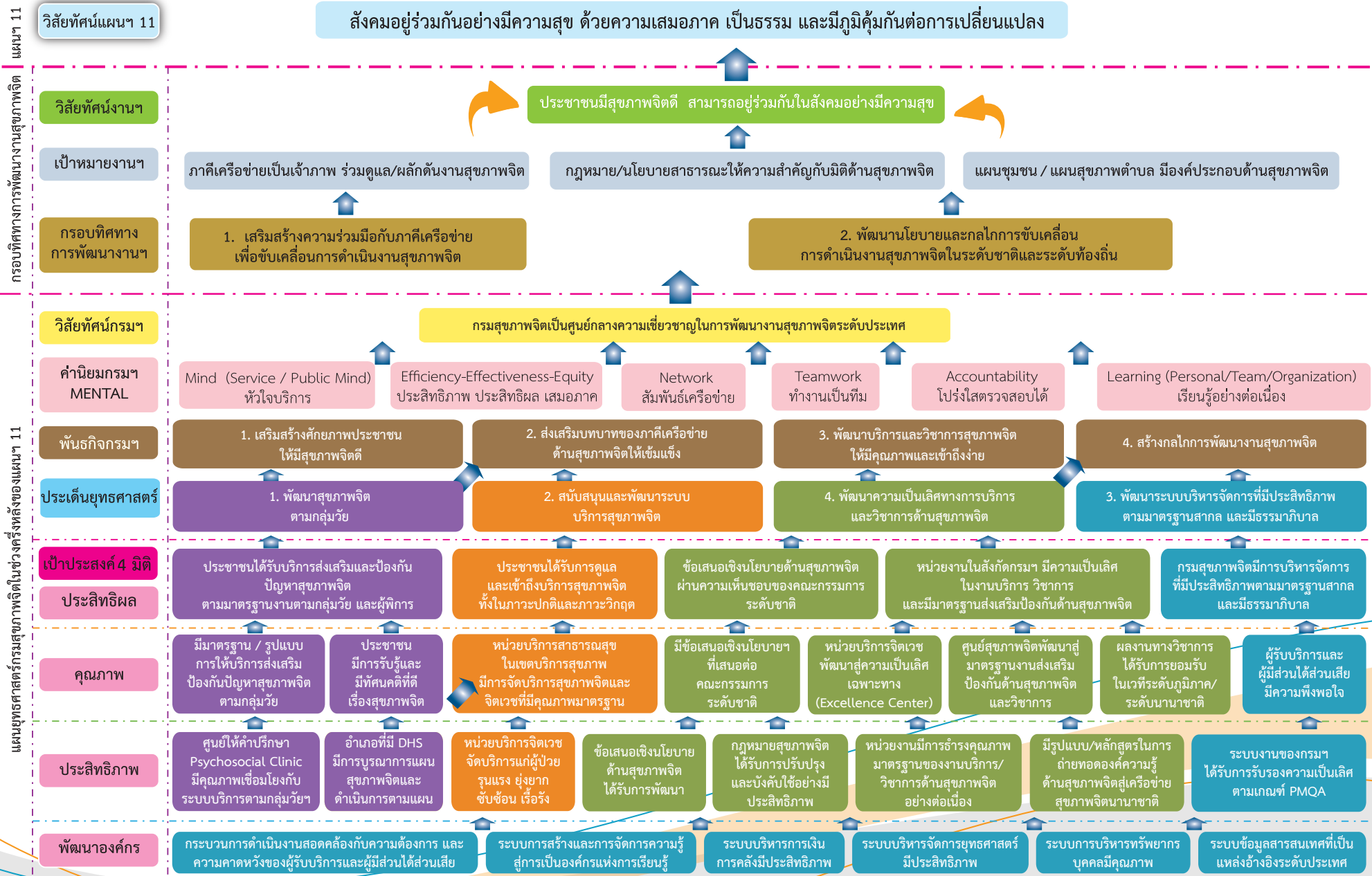
เป้าประสงค์ : 4.2 หน่วยงานในสังกัดกรมฯ มีการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศในงานบริการและวิชาการด้านสุขภาพจิต และมีมาตรฐานส่งเสริมป้องกันด้านสุขภาพจิต

ตัวชี้วัดเป้าประสงค์	ค่าเป้าหมายสิ้นปี 2559
จำนวนหน่วยงานด้านสุขภาพจิตและจิตเวชมีการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศในประเด็นเฉพาะทางด้านสุขภาพจิตและจิตเวชที่เป็นปัญหาสำคัญของประเทศ	31 แห่ง

กลยุทธ์ / แนวทางการดำเนินงาน ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4

กลยุทธ์ / ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย ปี 2558	ค่าเป้าหมาย ปี 2559	แนวทางการดำเนินงาน
<p>4.2.1 พัฒนาความเป็นเลิศในงานบริการ/ วิชาการสุขภาพจิตของหน่วยงานในสังกัดกรมฯ ตามมาตรฐานที่กำหนด</p> <p>4.2.1.1 จำนวนของหน่วยบริการจิตเวชมีการพัฒนาหน่วยงานสู่ความเป็นเลิศเฉพาะทางตามเกณฑ์ Excellence Center (เป้าหมายรายปี)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผ่านระดับ 1 - ผ่านระดับ 2 - ผ่านระดับ 3 	<p>6 แห่ง</p> <p>6 แห่ง</p> <p>6 แห่ง</p>	<p>10 แห่ง</p> <p>6 แห่ง</p> <p>2 แห่ง</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● พัฒนาหน่วยงานสู่ความเป็นเลิศในงานบริการ/วิชาการด้านสุขภาพจิตและจิตเวชตาม Blueprint of Excellence ● อ้าวงคุณภาพมาตรฐานของงานบริการ/วิชาการด้านสุขภาพจิตอย่างต่อเนื่อง (HA)
<p>4.2.2 พัฒนามาตรฐานในงานส่งเสริมป้องกันและวิชาการด้านสุขภาพจิตของศูนย์สุขภาพจิต</p> <p>4.2.2.1 จำนวนศูนย์สุขภาพจิตที่มีการพัฒนาสู่มาตรฐานในงานส่งเสริมป้องกันด้านสุขภาพจิตและวิชาการตามเกณฑ์ (เป้าหมายรายปี)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผ่านระดับ 1 - ผ่านระดับ 2 	<p>-</p> <p>6 แห่ง</p>	<p>6 แห่ง</p> <p>7 แห่ง</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● พัฒนาเกณฑ์มาตรฐานงานส่งเสริมป้องกันด้านสุขภาพจิตและวิชาการของกลุ่มศูนย์สุขภาพจิต ● พัฒนาศูนย์สุขภาพจิตทุกแห่งสู่มาตรฐานในงานส่งเสริมป้องกันด้านสุขภาพจิตและวิชาการตามเกณฑ์
<p>4.2.3 พัฒนาเครือข่ายวิชาการสุขภาพจิตนานาชาติ</p> <p>4.2.3.1 จำนวนผลงานทางวิชาการที่ได้นำเสนอและได้รับการยอมรับในเวทีระดับภูมิภาคและ/หรือ ระดับนานาชาติ (เป้าหมายรายปี)</p>	7 เรื่อง	7 เรื่อง	<ul style="list-style-type: none"> ● พัฒนารูปแบบการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านสุขภาพจิตสู่เครือข่ายวิชาการสุขภาพจิตนานาชาติอย่างเหมาะสม ● แลกเปลี่ยนความรู้ / ถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการด้านสุขภาพจิตให้แก่เครือข่ายวิชาการสุขภาพจิตนานาชาติ ● ประสาน / ขยายความร่วมมือด้านสุขภาพจิต กับเครือข่ายวิชาการสุขภาพจิตนานาชาติ ● พัฒนาหลักสูตรการอบรมด้านสุขภาพจิตและจิตเวชเพื่อเตรียมการพัฒนาบุคลากรสาธารณสุขเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

แผนที่ยุทธศาสตร์กรมสุขภาพจิต ในช่วงครึ่งหลังของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2558 - 2559)

วิสัยทัศน์ เป้าหมาย และแนวทางในการพัฒนางานกรมสุขภาพจิต

เพิ่มความสุข ประชาชนในแต่ละจังหวัด และเพิ่มดัชนีความสุขมวลรวมของประชาชนทั้งประเทศ (GHI : Gross Happiness Index)

ลดความทุกข์ ลดความเครียด ลดความเศร้า ลดอัตราการฆ่าตัวตายของประชาชนในแต่ละจังหวัด และระดับเขตบริการสุขภาพ

มิติการดำเนินงาน	กลุ่มเป้าหมาย	ดี (ส่งเสริม/เสริมสร้าง)	เสี่ยง (ป้องกัน)	ป่วย (รักษา-ฟื้นฟู)	ภาวะวิกฤติ (จัดการ)
บุคคล - ครอบครัว - ชุมชน - สังคม	สตรีและเด็กปฐมวัย	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินและส่งเสริม EQ ในเด็กปฐมวัย - เน้นดำเนินการใน WCC / ANC / DCC 	<ul style="list-style-type: none"> - ดูแลจิตใจหญิงตั้งครรภ์กลุ่มเสี่ยงทั้งระหว่างตั้งครรภ์และหลังคลอด - ส่งเสริมพัฒนาการเด็กกลุ่มเสี่ยงที่มีปัญหาพัฒนาการ 	<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มการเข้าถึงบริการสำหรับผู้ป่วยจิตเวช - เพิ่มคุณภาพบริการตามเกณฑ์มาตรฐานการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศเฉพาะทางสุขภาพจิตและจิตเวช (Excellence Center) - พัฒนาหน่วยบริการจิตเวชให้จัดบริการแก่ผู้ป่วยจิตเวชที่มีความรุนแรง ยุ่งยาก ซ้ำซ้อน และเรื้อรัง (Super Specialist Service) - เพิ่มความพึงพอใจให้กับประชาชนผู้มารับบริการ - โดยเน้นโรคทางจิตเวชที่เป็นปัญหา อาทิ โรคจิต ซึมเศร้า ออทิสติก ADHD และผู้ประสบภาวะวิกฤติ กลุ่มเสี่ยง เป็นต้น - โดยการผสมผสานบริการสุขภาพจิตเข้าไปในระบบบริการสุขภาพ 12 เขตสุขภาพ ทั้งโครงสร้างระบบบริการและบุคลากร 	<ul style="list-style-type: none"> - วิกฤตสุขภาพจิต (2P2R) การจัดบริการสุขภาพจิตสำหรับผู้ได้รับผลกระทบในภาวะวิกฤติทั้งในจังหวัดชายแดนใต้และภัยพิบัติต่างๆ โดยบูรณาการกับระบบการแพทย์ฉุกเฉิน (สพฉ.) - สร้างกระบวนการปรองดอง สมานฉันท์ของคนในชาติ - เป้าหมาย : ประชาชนได้รับการสื่อสารและการดูแลจิตใจในภาวะวิกฤตสุขภาพจิต
	วัยเรียน	<ul style="list-style-type: none"> - ฝ้าระวังเด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้อาการ และ อารมณ์ - พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนและ รพช. ใน 4 กลุ่มโรค (Autistic ADHD LD MR) 	<ul style="list-style-type: none"> - ป้องกันพฤติกรรมเสี่ยง : สุรา ยาเสพติด / ติดเกม/ท้องไม่พร้อม/ความรุนแรง - จัดบริการเชิงรุกและเชิงรับในสถานศึกษา/สถานบริการ/ชุมชน - จัดบริการ Psychosocial Care ที่เชื่อมโยงกับระบบโรงเรียน 		
	วัยรุ่น	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมทักษะชีวิต / EQ / การสื่อสารกับวัยรุ่น / เพศศึกษารอบด้าน / ภูมิคุ้มกันทางจิต ตามแนวทางศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น - สร้างพื้นที่สร้างสรรค์คุณภาพสำหรับวัยรุ่น 			
	วัยทำงาน	<ul style="list-style-type: none"> - ป้องกันและจัดการความเครียด / เพิ่มประสิทธิภาพใน Psychosocial Clinic ใน รพช. 	<ul style="list-style-type: none"> - คัดกรอง/ดูแลสุขภาพจิตผู้สูงอายุที่มีภาวะซึมเศร้าในคลินิก NCD/คลินิกผู้สูงอายุ/ผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุ 		
	วัยสูงอายุ	<ul style="list-style-type: none"> - บูรณาการการดูแลกายใจผู้สูงอายุ 			
	ผู้พิการ	<ul style="list-style-type: none"> - การดูแลสุขภาพของผู้พิการทางจิตใจ สติปัญญา และอารมณ์ - สร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายผู้พิการทางจิตใจ สติปัญญา และอารมณ์ - การดูแลทางสังคมจิตใจผู้พิการทางกายใน รพช. 			

นโยบายกรมสุขภาพจิต ประจำปี 2558 – 2559

ภายใต้บริบทการพัฒนางานสาธารณสุขของประเทศ ที่มุ่งเน้นการดำเนินงานแบบบูรณาการภารกิจ ทั้งในระหว่างกรมและระหว่างกระทรวงเพื่อให้ตอบสนองความต้องการของพื้นที่ ในปี 2558 – 2559 กรมสุขภาพจิตมุ่งเน้นการดำเนินงานแบบบูรณาการ ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของเครือข่ายในการดูแลสุขภาพจิตของประชาชนในทุกกลุ่มวัย ทั้งในสภาวะปกติ และสภาวะวิกฤต โดยยังคงมุ่งมั่นในการพัฒนาสู่ “การเป็นศูนย์กลางความเชี่ยวชาญในการพัฒนางานสุขภาพจิตของประเทศ” ที่มีความเป็นเลิศในงานวิชาการ บริการ และการบริหารด้านสุขภาพจิตและจิตเวช เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ คือ “ประชาชนมีสุขภาพจิตดี สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข”

นโยบายที่ 1 : การพัฒนาระบบส่งเสริมและป้องกันปัญหาสุขภาพจิตทุกกลุ่มวัย และกลุ่มผู้พิการ

1.1 **สตรีและเด็กปฐมวัย** เน้นการส่งเสริมสุขภาพจิตและป้องกันปัญหาสุขภาพจิตหญิงตั้งครรภ์กลุ่มเสี่ยง การส่งเสริมพัฒนาการและการดูแลเด็กปฐมวัยที่มีปัญหาพัฒนาการ ตลอดจนการส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์ทั้งในเด็กปกติและกลุ่มเสี่ยง โดยในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์กลุ่มเสี่ยง เช่น แม่เครียด แม่ซึมเศร้า แม่วัยรุ่น เน้นการสร้างระบบการดูแลจิตใจระหว่างการตั้งครรภ์และหลังคลอด สำหรับในกลุ่มเด็กปฐมวัย เน้นการพัฒนาคุณภาพของระบบการส่งเสริมหรือการกระตุ้นพัฒนาการเด็กกลุ่มเสี่ยงที่มีปัญหาพัฒนาการ การประเมินและส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์ และสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในคลินิกพัฒนาการเด็ก (Well Child Clinic : WCC) คลินิกหญิงตั้งครรภ์ (Antenatal Clinic : ANC) และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (Day Care Center : DCC) นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นการสร้างความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมของชุมชน/สังคม รวมทั้งพ่อแม่/ผู้เลี้ยงดู ให้มีความเข้าใจในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

1.2 **วัยรุ่น** เน้นการเฝ้าระวังเด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้ พฤติกรรมและอารมณ์ โดยเน้นการดำเนินงานตามระบบการเฝ้าระวังเด็กที่มีปัญหา IQ/EQ ในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการวิจัยและพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน

และโรงพยาบาลชุมชน ใน 4 กลุ่มโรค ได้แก่ Autistic ADHD LD MR สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาศักยภาพบุคลากรสาธารณสุข และบุคลากรทางการศึกษาในการเฝ้าระวังปัญหา ให้การส่งเสริมและดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งเด็กปกติและเด็กที่มีความเสี่ยง สํารวจสถานการณ์ระดับ IQ/EQ และ SDQ (Strength and Difficulties Questionnaires) ของเด็กไทย เพื่อให้เกิดการสื่อสารและสร้างความตระหนักต่อสังคมในวงกว้าง

1.3 **วัยรุ่น** เน้นการส่งเสริมสุขภาพจิต ป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมในวัยรุ่นกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มปกติทั้งในและนอกระบบการศึกษา โดยสนับสนุนให้เกิดระบบบริการทั้งเชิงรุกและเชิงรับที่มีคุณภาพ มาตรฐาน ครอบคลุมและเข้าถึงวัยรุ่นทุกกลุ่มในระบบบริการสาธารณสุข สถานศึกษา และชุมชน สนับสนุนเครื่องมือ องค์ความรู้เพื่อใช้ในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรสาธารณสุข บุคลากรทางการศึกษาและเครือข่ายที่ปฏิบัติงานกับวัยรุ่นให้มีทักษะในการดูแลช่วยเหลือทางสังคมจิตใจ (Psychosocial care) การสื่อสารกับวัยรุ่น ทักษะชีวิต ความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) เพศศึกษา ครอบด้าน การป้องกันปัญหาสุรา/ยาเสพติด และการสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตให้กับวัยรุ่นกลุ่มต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 **วัยทำงาน** เน้นการส่งเสริมสุขภาพจิต ป้องกันปัญหาสุขภาพจิตในกลุ่มวัยทำงาน ที่เสี่ยงต่อปัญหาโรคเรื้อรัง และปัญหาสุรา/ยาเสพติด โดยพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน การดูแลช่วยเหลือทางสังคมและจิตใจ การส่งเสริมสุขภาพจิตในชุมชน การป้องกัน และจัดการกับความเครียดในวัยทำงาน การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานใน ศูนย์ให้คำปรึกษาคุณภาพ (Psychosocial Clinic) ในโรงพยาบาลชุมชน รวมทั้ง บูรณาการงานสุขภาพจิตในคลินิกโรคเรื้อรัง สถานประกอบการ ร่วมกับกรมวิชาการ ต่างๆ ในกระทรวงสาธารณสุข

1.5 **วัยสูงอายุ** เน้นการพัฒนาการดูแลทางสังคมจิตใจสำหรับผู้สูงอายุ โดยพัฒนา มาตรฐานการดูแลทางสังคมจิตใจสำหรับผู้สูงอายุใน รพ.สต./รพช. สนับสนุนให้ เกิดการพัฒนาศักยภาพบุคลากรสาธารณสุขในการส่งเสริม ป้องกันปัญหาสุขภาพจิต และการดูแลทางด้านสังคมจิตใจผู้สูงอายุ รวมทั้งบูรณาการทักษะการดูแลกายใจ ผู้สูงอายุร่วมกับกรมวิชาการต่างๆ ทั้งในและนอกกระทรวงสาธารณสุข ตลอดจน พัฒนาระบบการคัดกรองและดูแลสุขภาพจิตผู้สูงอายุที่มีภาวะซึมเศร้าในคลินิก NCD / คลินิกผู้สูงอายุของสถานบริการสาธารณสุขทั่วไป ตลอดจนผู้สูงอายุในชมรม ผู้สูงอายุ

1.6 **ผู้พิการ** เน้นการสร้างเสริมความเข้มแข็งของเครือข่ายผู้พิการทางจิตใจ สติปัญญา การเรียนรู้ และออทิสติก รวมทั้งผู้พิการทางกาย โดยพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพ ของผู้พิการทางจิตใจ สติปัญญา การเรียนรู้ และออทิสติกอย่างเป็นองค์รวม พัฒนา แนวทางการดูแลทางสังคมจิตใจแก่ผู้พิการทางกายใน รพช. สร้างความรู้ ความเข้าใจ แก่เครือข่ายผู้ปกครอง ผู้ดูแลผู้พิการทางจิตใจฯ รวมทั้งชุมชนเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ ชั้นพื้นฐานของผู้พิการทางจิตใจฯ เพื่อให้ผู้พิการทางจิตใจฯ ได้รับการฟื้นฟูด้านสังคม ผ่านเครือข่ายดูแลสุขภาพ และสามารถเข้าถึงบริการทั้งในระบบโรงเรียนและ สถานบริการสาธารณสุข อีกทั้งยังสามารถดูแลตนเองได้ และผู้ปกครอง/ผู้ดูแล ผู้พิการทางจิตใจฯ สามารถดูแล ช่วยเหลือ ฟื้นฟูสมรรถภาพ ตลอดจนร่วมพิทักษ์ สิทธิประโยชน์ของผู้พิการทางจิตใจฯ ได้

1.7 **เครือข่ายระบบสุขภาพอำเภอ (รสถ.) (District Health System: DHS)** เน้นการ สร้างและพัฒนาเครือข่ายการดำเนินงานสุขภาพจิตชุมชนในระดับอำเภอให้ มีศักยภาพและความเข้มแข็ง โดยเชื่อมโยงเครือข่ายการดำเนินงานสุขภาพจิต นอกกระบบบริการสาธารณสุข (Non-Health Sectors) กับเครือข่ายระบบสุขภาพ อำเภอ (District Health System: DHS) เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชนใน การค้นหาปัญหาสุขภาพจิต วางแผนแก้ไขปัญหา และบูรณาการการดำเนินงาน สุขภาพจิตเพื่อการส่งเสริม/ป้องกัน/บำบัดรักษา/ฟื้นฟูสมรรถภาพ ให้ครอบคลุม ทุกกลุ่มวัยทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต

นโยบายที่ 2 : การพัฒนาระบบบริการสุขภาพจิตและจิตเวช

2.1 **พัฒนาคุณภาพมาตรฐานของระบบบริการสุขภาพจิตและจิตเวช ในสถานบริการสาธารณสุขในพื้นที่เขตสุขภาพ 12 เขต และพื้นที่กรุงเทพมหานคร ตาม Service Plan-Track จิตเวช** โดยมุ่งเน้นการพัฒนาาระบบบริการสุขภาพจิตและจิตเวช ทั้งจิตเวชทั่วไปและจิตเวชเด็กและวัยรุ่นในหน่วยบริการทุกระดับในเขตสุขภาพ และเพิ่มการเข้าถึงบริการผู้ป่วยจิตเวช โดยเน้นการคัดกรอง บำบัดรักษา ติดตามเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งป้องกันปัญหาสุขภาพจิตและจิตเวชในกลุ่มประชาชนทั่วไป กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มป่วยให้ได้รับบริการที่มีคุณภาพ มาตรฐาน และทันทั่วถึง เพื่อเป็นการป้องกันความรุนแรงในสังคม รวมถึงส่งเสริมคุณภาพชีวิตของคนไทย ตลอดจนพัฒนาขีดความสามารถและมาตรฐานบริการสุขภาพจิตและจิตเวชของหน่วยบริการจิตเวชให้มุ่งสู่การเป็นศูนย์ความเชี่ยวชาญระดับสูงด้านจิตเวชศาสตร์ (Super Specialist Service) พร้อมสามารถจัดบริการแก่ผู้ป่วยจิตเวชที่มีความรุนแรง ยุ่งยาก ซับซ้อน และเรื้อรัง ทั้งในจิตเวชเด็ก/วัยรุ่น และผู้ใหญ่ได้อย่างมีคุณภาพ และปลอดภัย เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบริการได้ทุกที่ คุณภาพดี ทุกครั้ง เท่าเทียมเป็นธรรมทุกคน

2.2 **พัฒนาการดำเนินงานดูแลและเยียวยาจิตใจในสถานการณ์วิกฤตสุขภาพจิตจากเหตุการณ์ต่างๆ และการปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติ** โดยขยายเครือข่ายทีม MCATT (Mental Health Crisis Assessment and Treatment Team) จากระดับอำเภอลงสู่ระดับตำบล รวมทั้งการบูรณาการงานวิกฤตเข้ากับทีม SRRT/Mini MERT

และเตรียมความพร้อมของเครือข่ายบุคลากรทั้งในและนอกระบบสาธารณสุขในการช่วยเหลือเยียวยาจิตใจบุคคลในภาวะวิกฤตอย่างต่อเนื่อง ทั้งโดยการพัฒนาความรู้และทักษะ และการซ้อมแผนวิกฤตสุขภาพจิตและสุขภาพจิตฉุกเฉิน ภายใต้องค์ความรู้เกี่ยวกับปัญหาสุขภาพจิตตามกลุ่มวัยต่างๆ การเจรจาต่อรองเพื่อช่วยเหลือบุคคลในภาวะวิกฤต (Crisis Negotiation) Mental Health First Aid นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการให้บริการปรึกษาในภาวะวิกฤตสายด่วนสุขภาพจิต 1323 รวมทั้งการสร้างกระบวนการปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติ

2.3 **แก้ไขปัญหาวิกฤตสุขภาพจิตในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้** โดยพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมเครือข่ายภาคประชาชนให้มีความรู้ในการปฐมพยาบาลจิตใจเบื้องต้น (Psychological First Aid : PFA) และสามารถคัดกรองภาวะสุขภาพจิตของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ พร้อมให้การช่วยเหลือเยียวยาฟื้นฟูจิตใจ นอกจากนี้ ยังมุ่งเน้นการดูแลเด็กและวัยรุ่นที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ โดยการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายและชุมชนในเรื่องการกระตุ้นพัฒนาการ และการส่งเสริม IQ/EQ เพื่อให้ผู้ได้รับผลกระทบและประชาชนที่เป็นกลุ่มเสี่ยงได้รับการช่วยเหลือเยียวยาจิตใจจากเครือข่ายผู้ดูแล รวมทั้งเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของจิตใจ และความสามารถในการปรับตัวเข้ากับวิกฤตของชีวิตทุกรูปแบบของประชาชนในจังหวัดชายแดนใต้อย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ

นโยบายที่ 3 : การพัฒนาคุณภาพระบบบริหารจัดการด้านสุขภาพจิตและจิตเวช

3.1 พัฒนาระบบบริหารจัดการของกรมสุขภาพจิตเพื่อมุ่งสู่การเป็นองค์กรธรรมาภิบาล (Organization Governance : OG) โดยเน้นระบบการบริหารงานแนวใหม่ ที่เป็นการบริหารงานเชิงรุก เทียบเท่ามาตรฐานสากล มีความยืดหยุ่นและคล่องตัวสูง มีการวางระบบตรวจสอบและประเมินผลตามมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรม และความคุ้มค่า เพื่อมุ่งสู่การเป็นองค์กรที่มีคุณภาพ มาตรฐาน โปร่งใส และธรรมาภิบาล สามารถตอบสนองความต้องการและเป็นที่ยอมรับของประชาชน ตลอดจนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเป็นองค์กรที่ได้รับการยอมรับในขีดความสามารถของกรการยกระดับการบริหารจัดการที่มีความเป็นระบบได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

3.2 การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล โดยพัฒนาความเป็นมืออาชีพของบุคลากรทุกสายงาน เพื่อผลักดันความเป็นเลิศของหน่วยบริการจิตเวช พร้อมรองรับบทบาทของสถานบริการสุขภาพจิตระดับตติยภูมิ รวมทั้งเป็นแหล่งศึกษา ฝึกอบรม และฝึกปฏิบัติงานด้านสุขภาพจิต จิตเวช และสุขภาพจิตชุมชนให้กับเครือข่ายทั้งในและนอกระบบบริการสาธารณสุข และเพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ควบคู่กับการพัฒนาด้านขวัญกำลังใจของบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และมีความสมดุลระหว่างการทำงานกับชีวิตส่วนตัว ผ่านกระบวนการบริหารงานบุคคลที่มีประสิทธิภาพ ได้มาตรฐาน และก่อให้เกิดความผูกพันระหว่างบุคลากรและองค์กรตามบริบทที่เหมาะสม

3.3 การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้สู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) ทั้งในระดับภาพรวมกรมฯ และในระดับหน่วยงานสังกัดกรมสุขภาพจิต ให้สามารถใช้กระบวนการจัดการความรู้ (Knowledge Management Process) มาเป็นวัฒนธรรมพื้นฐานในการสร้าง พัฒนา และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้เกิดองค์ความรู้ที่เพิ่มพูน ต่อยอด หรือองค์ความรู้ใหม่ สำหรับการดำเนินงานสุขภาพจิต เพื่อตอบสนองต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่างๆ

3.4 พัฒนาข้อมูลสารสนเทศด้านสุขภาพจิตและจิตเวช โดยเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลบริการสุขภาพในระดับกระทรวงสาธารณสุขและบูรณาการฐานข้อมูลกับศูนย์ข้อมูลสุขภาพแห่งชาติ เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐาน ที่ใช้ประโยชน์ได้จริง ถูกต้อง ครบถ้วน ทันสมัย สำหรับการพัฒนางานสุขภาพจิตได้อย่างมีหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-based) และสามารถใช้เป็นแหล่งข้อมูลอ้างอิงในระดับประเทศได้

3.5 การเตรียมความพร้อมและพัฒนาไปสู่การเป็นผู้นำด้านสุขภาพจิตและจิตเวชในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยร่วมดำเนินงานตามแนวยุทธศาสตร์สุขภาพจิตอาเซียน พัฒนามาตรฐานระบบบริการและบุคลากรตลอดจนสภาพแวดล้อมในหน่วยบริการจิตเวชให้มีความพร้อมในการให้บริการ มีความเป็นสากล และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการจากกลุ่มประเทศอาเซียน เน้นการร่วมวิจัย/พัฒนาองค์ความรู้ และพัฒนาหลักสูตรการอบรมต่างๆ เพื่อรองรับการเป็นแหล่งศึกษา ฝึกอบรม ควบคู่กันรวมทั้งเจรจาความร่วมมือ แลกเปลี่ยนความรู้ และประสานการดำเนินโครงการด้านสุขภาพจิตและจิตเวชกับกลุ่มประเทศอาเซียน

นโยบายที่ 4 : การพัฒนาความเป็นเลิศทางบริการ/วิชาการด้านสุขภาพจิตและจิตเวช

4.1 พัฒนาหน่วยบริการจิตเวชสู่ความเป็นเลิศเฉพาะทาง (Excellence Center) ที่มุ่งเน้นการจัดระบบบริการสุขภาพจิตและจิตเวช โดยอาศัยการศึกษา การวิเคราะห์ วิจัย ประเมิน พัฒนา และถ่ายทอดองค์ความรู้ รวมถึงให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ระดับประเทศ ตามเกณฑ์มาตรฐานการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศเฉพาะทางสุขภาพจิตและจิตเวช (Excellence Center) เพื่อมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางทางด้านการบริการ และวิชาการด้านสุขภาพจิต ในประเด็นความเชี่ยวชาญเฉพาะทางของแต่ละหน่วยงาน โดยมีเป้าหมายให้หน่วยบริการจิตเวชในสังกัดกรมฯ สามารถพัฒนาองค์ความรู้ และสร้างต้นแบบการดูแลรักษาบนฐานความรู้ทางวิทยาศาสตร์ และกระบวนการวิจัย/พัฒนา

4.2 พัฒนาวิชาการด้านสุขภาพจิตและจิตเวช โดยการพัฒนาระบบงานวิจัย และการพัฒนาองค์ความรู้ให้เป็นไปตามมาตรฐานการวิจัยของกรมสุขภาพจิตที่ครอบคลุมทุกประเด็นความเชี่ยวชาญเฉพาะทางสำหรับการพัฒนาไปสู่ความเป็น Excellence Center ของหน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิต รวมทั้งพัฒนาระบบการเฝ้าระวังและสอบสวนทางระบาดวิทยาสุขภาพจิต พัฒนาระบบการสำรวจทางระบาดวิทยาสุขภาพจิต ตลอดจนเฝ้าระวังและติดตามอนุภูมิโหล่งของคนไทยในช่วงเวลาต่างๆ ตามประเด็นสถานการณ์ด้านสุขภาพจิตที่สำคัญ